

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Rebvs Iaponicis// Historica// Relatio,

Froís, Luís

Moguntiae, 1599

VD16 F 3085

De Collegio Nangasachano, & Residentijs ei annexis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64472)

conuentum non fuerit, nō poterit commodè eorum votis satisfieri. Etsi è primarijs iam multi salutari aqua abluti fuerint, ac bonus quidam Christianus, cum facultate Patrum vicena eorum capita hoc anno abluit. Loco concionis hoc tempore Christianis illis est vitæ integritas, bonaque opera Dominae illius loci, de qua iam diximus.

DE COLLEGIO NANGA-

*sachano, & Residentijs ei
annexis.*

QUia ad hunc portum Nangasachanum quotannis naus è Cina appellit, vti scriptū est aliās, fit, vt exules omnes, & quotquot alibi sedem suam figere non possunt, perfugium ad hanc ditionē habeant. Vnde videmus quotidie magnam fieri accessionem tum ad hominum numerum aliunde ventitantium, tum etiam ad frequentiam nouorum ædificiorum, ac consequenter augefcit & labor Patrum in illis instruendis. Externi, vt vident à Christianis his locis omnia teneri, & ipsi ilico aduolant ad cognoscendam Christi doctrinam, & salutifera aqua se aspergi curant. Maximum fere laborē nostri habent, in eo, quod noctu diuq; ab agris confessionis causa crebro euocentur, nō in vrbe modo, sed etiam extra illam à duabus tribusue leucis: etsi totum ferè laborem minuat ingens illud studium curandę salutis suę, quod in his Christianis offendimus.

Confessiones hoc anno vsque ad 15. Septembris in sola vrbe Nangasachana, non annumeratis Residentijs, fuere septies mille sexcentę quadraginta quatuor

tuor. Synaxes bis mille ducentæ octoginta duæ. Si autem eorū cupiditati fieret satis, multo maiore Patrum numero opus esset. Baptizati sunt ex adultis tres supra quadringentos. nam ex alijs continenter aliqui baptizantur.

Religio huius populi Patribus magnam adfert cōsolationem in Domino. Honoratissimi quoque, & principes viri, quoties ferè longa itinera suscipiunt, non solum in extera regna longè remota, sed etiam in interiorem Iaponiā, prius animos suos ab erratis expurgant, & cœlesti viatico pascunt, ac testamenta cōdunt: req; ipsa planè demonstrant, se cum temporis incremento maiores semper in vero Dei cultu, sanctaq; Ecclesiæ amore facere processus.

Die Mercurij Cinerum, tantus Christianorum numerus ex vrbe & proximis villis confluxit, vt studio primum locum obtinendi bis confregerint chori cancellos.

Ferijs sextis Quadragesimæ omnibus, tantus numerus personatorum, tum viro- rum tum fæminarum in terga sua per publicas vias ad sanguinem vsque defæuijt, vt omnium in se oculos conuerterent, maximè cum Præfecti vrbis sint gentiles. Utuntur autem faccis, vel domo propria allatis, vel commodato à sodalitate Misericordiæ acceptis.

Die Iouis sancto rogatu Seniorum populi, processio religione plena instituta est: in qua prodibant 90. qui se acerrimè diuerberarent, præter eos, qui interdium idem fecerant. Alij & alia pænarum genera admodum graui- a spontè subibant.

Veneris sancto ad venerationem Crucis tanta turba accurrit, vt cerimonix illi finis imponi vix potue-

P 5 rit ante

rit ante secundam post meridiem horam. Et si enim multi constituti essent, qui summouerent irruentes, & septis arcerent, tamen impetum sustinere non potuerunt: itaq; , vt reliquis ritibus perficiendis daretur locus, opus fuit effigiem crucifixi remouere, ne omnes cogerentur in seram noctem expectare.

Quoniam Iaponij singulari religione venerantur Ecclesiasticas cerimonias, magnā voluptatē capiunt Sabbatho sancto ex benedictione baptisterij, dū tanta cura feruntur vasa ad excipiendam aquam benedictam pro curatione morborum, & ignis nouus in cuiusq; ædes deportatur. Hoc anno post absolutā fontis consecrationem, salutari lympa tincta sunt 121. capita cum ante probè in Catechesi instituti essent.

Multi tempore Quadragesimæ, nō ieiunijs solum, sed etiam alijs pænis voluntarijs, prout quemque deuotio mouerit, corpora sua castigant. nonnulli abstinent vino, alij piscibus, vescendo semper herbis & leguminibus, alij Cia, quod est ordinarij potus genus, alij alijs cibis sine quibus difficulter tot dies transigere possunt. Multi etiam, secundum consilium Apostoli continent ab vxoribus, vt se impensius dedant pietatis officijs, alij ex longinquis regnis veniunt, vt Bungeni, & Amagucciano, quæ 40. aut 50. leucarum interuallo absunt, tenui commeatu instructi, itinere difficilimo, tum ad faciendam de peccatis confessionem, tum ad visendas sacras ædes, & cruces, vt thesaurum aliquem meritorum apud Deum colligant. Magna fide & deuotione complectuntur diuorum reliquias, calculos benedictos, Agnus Dei, atq; his armis se contra Daemonis insultus communiunt.

Agri-

Agricolæ vel rustici, quibus his locis res familiaris admodum angusta est, etsi à Dominis suis gentilibus cogantur etiam festis colere agros, tamen, ut in summa reuerentia habent *observationem* præceptorum Ecclesiæ, primum *confugiunt* ad Ecclesiam, Deumque deprecantur, ut propter inopiam & necessitatem post Missam auditam sibi copiam facere dignetur laborandi. Et idem faciunt omnes, qui Officium publicum sustinent, quando coguntur.

Deprehensum est eos ante confessionem grauiiores de se sumpsisse pœnas, quam vnquam à Sacerdote eius imperatæ fuissent: & ideo multi frano potius quam calcaribus hac in parte indigent.

Etsi iam decimus vertatur annus persecutionis nostræ Ecclesiæque nondum sint vsque quaque patefactæ prædicationi Dominicis & Sanctorum festis, tamen præsentia Patrum, quorum opera sæpe vtuntur, eorumque doctrina iam olim altè in eorum defixa pectoribus eos ita fortes robustosque in fide, sic accensos ad verbum Dei audiendum, frequentationem sacramentorum, & alia mysteria reddit, ut edicti nullam habere rationem videantur.

Quidam cæteris religiosiores, diuinarumque rerum studiosi quoque mense definitis diebus & locis conueniunt. & vnus eorum primo prælegit quædam spiritalia, ad fidem spectantia, deinde de argumento prælecto inter se conferunt magno cum fructu & consolatione.

Ethnicus externus gentilis trucidarat socium suum item gentilem, rapitur in carcerem & addicitur morti, sodales Misericordiæ rem ilico patefaciunt Patri. mittitur frater qui homini Christum annunciet,
diffuse

diffuse ei ostendit quanto interuallo distet lex diuina, à secta Icosci quam ille profitebatur: cum rationibus claris & inuictis hominem de sententia diuellere nō posset, rogat præsentes Christianos, vt flexis genibus pro homine orarent, & sic domum reuertit. Vix limen domus attigit, cum mox ad carceres reuocatur, repetitur prædicatio, baptismi necessitatem homicida intelligit, cum significatione intimi doloris de peccatis & spe salutis baptismum suscipit. Percunctatus postea ab eo est frater, quid eum prius retardasset à baptismo: respondit se vouisse Amidæ Fato-co suo, se nunquam, quo ad viueret, eius memoriā deponiturum, vel ab eius cultu recessurum: simulatque autem à fratre & Christianis fusæ essent preces, nouū in pectore suo exortum desiderium cognoscendi res ad salutē necessarias. Cum verò illi expositum esset, quam utilis esset confraternitas, obnixè petijt in eam referri, vt tanto magis sociorū deprecationibus iuuari posset. Amissus est, & mortem appetijt haud secus, q̃ si multis annis Christum agnouisset: semper enim nomen IESV & MARIE extrema hora ingeminabat, & se orationibus Christianorum commendabat.

Vir quidam huius patriæ filium unicū, quem alijs multis ante amissis, in senectute genuerat, impensè amabat. puer incipit laborare papulis. Sanatur. paulo post in eadem relabitur cum vitæ periculo. Parentes desperato remedio humano, magna fide & submissione fugiunt ad diuinum. Pater, vt erat homo autoritate apud omnes præditus, conuoCAT totam viciniam, adeunt Ecclesiam Misericordiæ, quadraginta horas in oratione, mutatis per vices oratoribus, ponunt, qua finita petunt à Patre sacrum Missæ dici. O-

nni-

mnibus peractis accurrit parens hilaris ad Patrē nostrum filium suum iam esse extra periculum : qui & paucis post diebus integræ sanitati est restitutus.

Venit in has oras, è quodā gentilium regno, mercator, qui exiguo commisso furto mox in compedes coniectus est, & secundum Iaponiæ leges ad mortem damnatus. Hic rogatus, essetne Christianus, an gentilis, respondit, se in infantia baptizatū quidem, sed quia deinceps per totos annos triginta inter gentiles vixisset, nullam se vel orationum vel aliarum rerum Christianarum notitiam haurire potuisse. Itaq; frater noster aggreditur illi tradere doctrinam Christianam tum de confessione facienda instruere : ac tandē Patri cuidam confessus est cum tanta lētitia & consolatione sua, vt aliquoties se ad pedes eius abijceret, dicens: Quoniam confessus sum de peccatis, penitus confido à Domino mihi ea condonata; iam mortem nihili facio. Cum ad locum supplicij perductus esset, sodales Misericordiæ obsecrarūt Gubernatores gentiles vehementer, vt quando furtum tam exile esset, ei vitam condonarent. Qui responderunt: Quod ad salutē animæ huius hominis attinet, facite vos quod lubet: sed q̄ ad leges Iaponicas spectat, non est q̄ vos implicetis. Verum quia iuxta superstitionem gentiliū dies erat climactericus, & ideo mors differri debebat in diem sequentem, reus in carcerem retractus est. Altero ergo die, cum educeretur, circumstantibus Christianis, qui conuenerant, indicauit se dubitare, sitne baptizatus aliquando, an non. nomen quidem Thomæ sibi puero impositum, & tunc vixisse inter Christianos, tamen nihil vnquam se à parentibus de baptismo cognouisse. Itaque ante mortem,

sub

sub conditione, sacris aquis perfusus est. Vnde apparet mortem eius diuinitus in alterum diem dilatare.

Christiani in villis quibusdam à Domino auarissimo exactionibus, tantum non opprimebantur, sic ut ter quaterue pendere cogerentur. multo amplius quàm quotannis solum magno labore cultum gigneret. ac tandem in eam seruitutem tyrannicis exactionibus adducti sunt, ut non solum necesse fuerit omnes fortunas distrahere, sed etiam liberos, atque etiam, quod quibusdam contigit, uxores oppignerare. In has angustias redacti tandem ad vnum Deum suum habere perfugium, & ad mortem se comparauere: & ecce mox diuina maiestas tantis clamoribus & ærumnis exorata miseros benignè respexit, & non sine miraculo agros eorum tenui semine resperfos tanta Orizæ vbertate & copia compleuit, ut facile possent & iniustissimæ exactioni facere satis, & omne fere æs alienum dissoluere.

Mulier Christiana profecta cum marito in aliam regionem gentilibus, inter paucos Christianos, referam egregiè fidem suam probauit. In itinere enim maritus satanico quasi cæstro percitus imperare ei cepit, ut fidem Christianam desereret, Patres inducere homines in fraudem, iam ambos versari in ditione gentilium & Bonziorum: ni faceret, se eam contrucidaturum: cumque ad desertum quendam locum peruenissent, easdem minas repetiuit, & in conspectu eius ancillam Christianam mactauit. Hic pia & fortis mulier, metu omni deposito, grauiter in eum inuehi cepit, & dicere, Sis tu Lucifer, per me licet me scias esse Christianam, & tanquam Christianam velle occumbere. Itaque orationibus, passionisque Domi-

Domini memoria armata manibus in cœlum subla-
tis genua flexit, exceptura gladium. Verum placuit
Deo impij hominis emollire pectus, longiusq; pro-
gresso fœmina tandem persuasit vt in ditionem Chri-
stianã deflecteret: licet nouis machinationibus eius,
noua constantia identidem fuerit resistendum. Vt
in ditionem Christianam peruenere, pia mulier ani-
maduertens, mentem mariti obstinatam, mortisque
periculum sibi imminere, aufugit ad Patrem quen-
dam, inde non longe disiunctum, qui re tota intel-
lecta ei domicilium inter Christianos adsignauit.
Maritus, vbi deprehendit, eam fuga elapsam, iter pro-
secutus versus Meacum suæ immanitatis pœnas luit:
nam à Deo desertus magno furore & rabie in via se-
ipsum gladio confecit.

Cum Pater quidam è villa, in qua pauperis cuius-
dam Christiani confessioni aures dederat, domum
reuerteret, obuiam se ei dedit senex candido pecto-
re hæc verba prolocutus: Ades dum Pater, & arbo-
rem pulcherrimam ac recentem tibi demonstrabo.
abducensque eum in locum post ædes suas retrusum
ostendit ei crucem binos cubitos & dimidiatum lon-
gam, dicens: Hanc crucem ab inchoata persecutio-
ne, hoc est, à decennio, iam conseruo, nec patiar eam
per contemptum vel exuri, vel abijci: vicini autem
huc ventitant, vt ante eam suas preces Deo persol-
uant. Locus, in quo bonus ille senex crucem serua-
bat, nitidus erat, & vndique paruis arboribus cir-
cumdatus, quas ipse manibus suis plantarat. Crux
autem erat virentibus ramis ornata.

Hoc anno multa mancipia vtriusque sexus è
Corai-

Corai-

Coraiano regno, & nunc hærent Nangasachi institui-
tuimus. Aiunt plura esse trecentis, eorumq; maior
pars ante biennium baptismum suscepit, hoc autem
anno adiungere confessionem. Experientia docet
gentem esse ad sanctam fidem nostram idoneam,
humani sunt & affabiles, salutare lauacrum magna cū
voluptate recipiunt. Exomologesi oblectantur. bre-
ui tempore plerique omnes idioma Iaponicum sic
didicere, ut pro confessione facienda vix egeant in-
terprete.

Die Veneris sancto sub noctem cum clausis Eccle-
siae ianuis pararetur baptisterium, & alia in sequentē
diē Sabbathi, ecce strepitus auditur iuxta ostia Eccle-
siae, aperta fenestra petitur, quid rei sit. respondent
nixi genibus magna humilitate: Pater nos Coraiani
soli hic adsumus: nam quia ut mancipijs, heri non li-
cuit nobis processioni interesse, huc conueniendum
putauimus, ut à Deo misericordiam & criminum no-
strorum veniam impetraremus: dumq; hæc dicunt,
tantum sanguinem profudere, ut qui audierunt con-
tinere se à lacrymis non possent. Valet gens hac iu-
dicio, cum simplicitate quadam coniuncto, & hæc-
enus satis declararunt, nulla re se cedere Iaponijs. Pla-
cuit Deo, occasione belli Coraiani, has nobis suppe-
ditare primitias frugum nouarum, ad salutem animarū
ipsorum: omniumq; ea communis opinio est, si præ-
dicatio Euangelicæ, quod facile per Iaponiam fieri
potest, aditum inueniat in Corai, faciles incolarum
aures inuenturam, lateq; per illa regna manaturam.

Christianus quidem, cui Ecclesiae cura incumbe-
bat, videns se nimium molestari à pauperibus Chri-
stianis in expetendis antidotis pro curandis morbis,

cum

eum aliud non occurreret, decreuit reliquias sacrorum Cinerum, qui primo die Mercurij in Quadragesima benedici solent, aquæ piaculari iniectos illis impartiri, dicens illis, crederent esse medicinam vite pro ægris, si biberent. credidere, bibere, incolumitatem maximè è febris recuperarunt quinquaginta septem.

DE RESIDENTIA

Congana.

IN hac sede Christianis operam dant Pater vnus, & vnus frater. Bis mille quadraginta quatuor exomologeses hoc anno in tota patria auditæ. baptisterij aqua lustrati 719. Exurgit enim noua Christi Ecclesia per litteras Isafaianorum, ad quos euocatus est aliquando à nobili Christiano frater noster, vt famulis annuntiaret Euangelium. Hic nobilis & alius quidam conspiratione facta, ex fratris eiusdem consilio, statuerunt primo vxores suas cum vniuersa familia ad fidem traducere, quam subditos. Frater auspicatus est concionem in alterius illorum ædibus: cumq; multi in ijs essent è secta Icoscianorum, & rumore percrebuisset nobiles quosdam factos Christianos, plures alij ad audiendum sermonem confluxere, dicentes: Profecto, quæ Frater ille nobis annunciat, rationi sunt consentanea & veritati: ac proinde quæ secta Icosciorum, imò omnes sectæ Iaponicæ profitentur cū vera doctrina è diametro pugnant. Quam ob rem Icosciani, qui discessionem istam ad Christum minime probabant, suum quoque conciliabulum habuere, in qua decreuerunt ad Bonzum sectæ illius Principem legationem instituendam, eiq;

Q in hæc